

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.hc@regeringskansliet.se

Yttrande över delbetänkande Stärkt pandemiberedskap, SOU 2025:48

Er beteckning: S2025/0092

Länsstyrelsen i Västmanland (nedan Länsstyrelsen) har emottagit ovanstående delbetänkande och lämnar härmed sitt yttrande.

Sammanfattning

Med anledning av den pandemi som drabbade världen för några år sedan och dess konsekvenser har flera utredningar gjorts. I delbetänkandet Stärkt pandemiberedskap (SOU 2025:48) beskrivs bland annat begreppet *omfattande smittspridning*, det vill säga en hastigt uppkommen smitta med stor samhällsspridning och betydelsen av att en sådan situation kan hanteras (smittskydd och lagrum).

Utredningen presenteras som ett uppdrag i två delar;

- 1) del ett belyser att en nationell strategi för hantering av pandemier ska tas fram för att på olika sätt stärka beredskapen inför omfattande smittspridning och framtida pandemier.
- 2) del två i betänkande utgörs av ställningstaganden om stärkt författningsberedskap behövs.

Länsstyrelsens ställningstagande

Länsstyrelsen instämmer i förslaget om ny lag om samhällsinriktade smittskyddsåtgärder och tillstyrker föreslagna justeringar i förordningar.

Den kommentar som Länsstyrelsen vill lämna, för vidare beaktande, rör det som nämns kring förhållandet mellan Länsstyrelsens och Polismyndighetens uppgifter (9.15.6). Länsstyrelsens bedömning är att det råder en överhängande risk att tillsyn över allmänna sammankomster

och offentliga tillställningar uppfattas som en dubbel tillsyn. I sådana fall är det avgörande med dialog mellan tillsynsmyndigheterna.

Länsstyrelsens övriga synpunkter

- Länsstyrelsen delar utredningens synsätt om att reglering inte är något självändamål och att en humanistisk människosyn ska prägla tillämpningen av lagen, där principerna om alla människors lika värde samt den enskilda människans värdighet och självbestämmanderätt är viktiga. Det förebyggande arbetet är avgörande samt individens eget ansvar för att förhindra smittspridning.
- Vidare delar Länsstyrelsen utredningens förslag om tillägget av perspektivet *barnets bästa* i den föreslagna lagen gällande föreskrifter och beslut om samhällsinriktade smittskyddsåtgärder som avser verksamheter, sammankomster och tillställningar som riktar sig till barn.
- Länsstyrelsen delar även delbetänkandets beskrivning om att reglering av samhällsinriktade smittskyddsåtgärder ska utformas så enhetligt och förutsägbart som möjligt i verksamheter och att de bör uppnå proportionalitetskrav - åtgärdens nytta måste stå i rimlig proportion till det intrång eller den belastning den innebär på exempelvis näringsfrihet, personlig integritet och rörelsefrihet.
- Avslutningsvis står Länsstyrelsen bakom vidareutveckling av området tillsyn. Länsstyrelserna utsågs till tillsynsmyndighet över den tillfälliga covid-19-lagen och Länsstyrelsen i Dalarnas län fick i uppdrag att samordna arbetet - utifrån det finns en prövad arbetsmodell och värdefulla erfarenheter som kan bidra till ett fortsatt utvecklingsarbete gällande tillsyn.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Johan Sterte med handläggare Birgitta Hofvander som föredragande. I den slutliga handläggningen har även vikarierande länsråd Stefan Renlund medverkat, handläggare Cecilia Åhl, jurist Henri Liman, länsveterinär Magdalena Bostedt och sakkunnig jämställdhet och mänskliga rättigheter, Torbjörn Messing.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.